

PROGRAM BIOASEKURACJI FERMY DROBIU

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU PTASIEJ GRYPY

Współczesne obiekty drobiarskie liczą nierzadko po kilkanaście tysięcy sztuk ptaków, stanowiąc właściwie fabryki drobiu. Mogą być to obiekty o zamkniętym cyklu technologicznym, względnie też mogą stanowić jednostki uprofilowane, np.: wylęgarnie, stada rodzicielskie, brojlery, nioski itp. Niezależnie od charakteru obiektu, duże stada zwierząt zawsze narażone są na powstanie zakażeń i szerzenie się chorób zakaźnych, które bardzo często prowadzą do dużych strat finansowych.

Największy wpływ na stan zdrowotny zwierząt, a tym samym na wielkość i jakość produkcji mają warunki hodowlane, a w szczególności obecność mikroflory patogennej. Najczęstszą przyczyną chorób drobiu są bakterie, grzyby oraz wirusy. Szczególnie niebezpieczny jest pojawiający się ostatnio wirus ptasiej grypy. Ptasia grypa jest wysoce zakaźną chorobą występującą u ptaków, wywoływaną przez typ A wirusa grypy, który należy do rodziny *Orthomyxoviridae*. Kiedy choroba wystąpi w stadzie, rozprzestrzenia się szybko. Ptasia grypa jest chorobą wirusową o zróżnicowanym przebiegu zależnym od typu wywołującego ją wirusa i może powodować nawet do 100% upadków.

Zainfekowane ptaki są podstawowym źródłem zakażeń w hodowlach, gdyż wydalając patogeny do otoczenia wraz z wydzielinami, wydaliniami lub z wysiękiem zanieczyszczają powierzchnie pomieszczeń, sprzęty, ściółkę, zbiorniki na wodę, paszę itp. Aby zapobiec powstaniu lub aby przerwać istniejący łańcuch zakażeń niezbędne jest wdrożenie i utrzymanie programu **BIOASEKURACJI**.

Do podstawowych działań bioasekuracyjnych należy stosowanie dobrych praktyk produkcyjnych oraz mycie i dezynfekcja pomieszczeń produkcyjnych.

MYCIE I DEZYNFEKCJA są podstawowymi czynnikami profilaktycznymi ograniczającymi ilość patogennych drobnoustrojów do bezpiecznego poziomu, niestwarzającego zagrożenia dla produktywności i dobrostanu hodowanych ptaków. Czynności te są szczególnie istotne w celu osiągnięcia i utrzymanie obiektów o statusie wolnym od chorób.

MYCIE

Przeprowadzając mycie w obiekcie hodowlanym należy pamiętać o właściwej kolejności, tak aby nie dopuścić do wtórnego zanieczyszczenia wcześniej umytych powierzchni. Proces mycia należy rozpocząć od góry, od największych części budynku, tj. sufitów i stropów, a następnie myć ściany i na końcu podłogi, rozpoczynając w punktach najdalej położonych od kratek kanalizacyjnych, tak aby naniesiony środek utrzymywał się możliwie jak najdłużej na powierzchniach. Sprzęt przenośny (poidła, karmidła) po usunięciu z pomieszczenia należy zanurzyć w roztworze środka myjącego, a następnie umyć ręcznie przy użyciu czystych szczotek. Następnie powierzchnie należy dokładnie spłukać.

DEZYNFEKCJA

Z chwilą, gdy powierzchnie ścian, podłogi i sufity obeschną po myciu, poddaje się je działaniu preparatów dezynfekcyjnych. W zależności od panującej sytuacji, dezynfekcja może mieć charakter profilaktyczny, może to być dezynfekcja bieżąca lub końcowa.

Dezynfekcja profilaktyczna ma na celu zniszczenie drobnoustrojów patogennych oraz obniżenie liczby drobnoustrojów saprofitycznych znajdujących się w obiekcie hodowlanym. Zabiegi profilaktyczne to także zachowanie higieny personelu, paszy, wody i utrzymanie w należytym stanie mat przed wejściem. Dezynfekcję profilaktyczną przeprowadza się średnio dwa razy w roku, np.: przy zmianie obsady.

Dezynfekcję bieżącą przeprowadza się w miejscu wybuchu choroby przez cały czas jej trwania, dopóki chore zwierzę nie przestanie wydalać drobnoustrojów chorobotwórczych. Przed przystąpieniem do dezynfekcji z pomieszczenia należy usunąć chore sztuki. Proces ten przeprowadza się w pomieszczeniach, gdzie znajdują się podejrzane o zakażenia zwierzęta oraz wszędzie tam, gdzie znajdowało się chore zwierzę i wszystko z czym się stykało, a więc stanowiska, sprzęt do obsługi, ściółkę, odchody jak również obuwie i odzież personelu.

Dezynfekcję końcową wykonuje się po całkowitym wyzdrowieniu zwierząt lub ich odizolowaniu. Ten etap postępowania ma prowadzić do całkowitego zniszczenia drobnoustrojów chorobotwórczych w ognisku zarazy. Prawidłowo wykonana dezynfekcja końcowa powinna rozpocząć się od zroszenia pomieszczeń słabym roztworem dezynfekcyjnym, a dopiero potem należy usunąć nawóz i inne zanieczyszczenia. Następnie wykonuje się dokładny proces mycia i ostateczną dezynfekcję przy użyciu takich samych środków jakich używano do dezynfekcji bieżącej. W trakcie dezynfekcji końcowej odkaża się obowiązkowo wszystkie pomieszczenia i przyległy teren, sprzęt do pielęgnacji zwierząt, środki transportu, odzież ochronną, zbiorniki ścieków i odchody.

PROGRAM BIOASEKURACJI NA FERMACH DROBIU

Zachowanie wysokiego poziomu higieny i zapobieganie rozprzestrzenianiu się ptasiej grypy jest możliwe tylko przy stosowaniu podstawowej zasady mycia i dezynfekcji:

„całe pomieszczenie puste, całe pomieszczenie pełne”.

ETAP I CZYSZCZENIE WSTĘPNE

- usunąć zwierzęta i ruchomy sprzęt poza myty obszar
- dokładnie oczyścić powierzchnie pomieszczeń z wszelkiego rodzaju zanieczyszczeń za pomocą szczotek i gumowych zgarniaków
- posadzkę, ściany, pozostałe sprzęty spłukać bieżącą wodą pod ciśnieniem, starannie oczyścić kratki ściekowe w posadzce
- pozostałą na powierzchniach wodę usunąć gumowymi zgarniakami

Etap II MYCIE

MYCIE POWIERZCHNI

- mycie pozwala na usunięcie wszelkich zanieczyszczeń organicznych
- do mycia stosować **CHLOROTAAB-D** (preparat myjąco-dezynfekujący, zawierający aktywny chlor)
- mycie ciśnieniowe prowadzić od górnych części ścian w kierunku podłogi
- mycie pianowe – nakładać pianę od dołu do góry, spłukiwać odwrotnie – od góry do dołu
- po upływie 20 min. powierzchnie i urządzenia spłukać wodą
- wodę z posadzek usunąć gumowymi zgarniakami
-

Preparat	CHLOROTAAB-D mycie i dezynfekcja
Stężenie	3 %
Czas kontaktu	15-20 min.
Temperatura	20-40°C

Etap II MYCIE

MYCIE SYSTEMÓW POJENIA

1. usunąć z instalacji (systemu pojenia) wodę
2. wprowadzić do systemu od 1% do 2% roztworu preparatu **CHLOROTAAB** (roztwór myjąco-dezynfekujący należy pozostawić w instalacji od 4 do 6 godzin, następnie przepłukać bieżącą wodą w celu usunięcia rozpuszczonych złogów masy organicznej)
3. system pojenia przepłukać bieżącą wodą
4. wprowadzić do systemu preparat kwaśny **OXALIC** lub **GLAZURA-B** w celu usunięcia osadów mineralnych
5. system pojenia przepłukać bieżącą wodą.
6. wprowadzić do systemu 0,2%-0,4% roztworu preparatu dezynfekującego **ACIDOX EXTRA** lub **PEROXID SAN** (roztwór o stężeniu 0,2% -0,4% dezynfekuje wewnętrzne ścianki układu pojenia jak i sanityzuje wodę dla zwierząt)

Preparat	CHLOROTAAB dezynfekcja	GLAZURA -B dezynfekcja	OXALIC dezynfekcja	ACIDOX EXTRA PEROXID SAN
Stężenie	1-2%	3-5 %	1-2%	0,2-0,4%
Czas	4-6 godz.	6-12 godz	6-12 godz.	-
Temperatura	20-40°C	20-40°C	20-40°C	-

Etap III DEZYNFEKCJA

- umyte powierzchnie (posadzki, ściany, sprzęt) dezynfekować preparatem **FTALOXID** (zawiera substancję utleniającą) lub **Q-250** (zawiera aldehyd glutarowy)

Preparat	FTALOXID dezynfekcja	FTALOXID dezynfekcja	Q-250 dezynfekcja
Stężenie	0,5%	1,0 %	0,5- 1,0%
Czas	30 min	30min*	15 min.
Temperatura	20-40°C	20-40°C	20-40°C

- w ogniskach zakaźnych chorób wirusowych zwierząt stosować preparat FTALOXID w stężeniu 1.0% w czasie 30 min.
- powierzchnie dezynfekować przez równomierne zroszenie roztworem preparatu
- po dezynfekcji powierzchnie i urządzenia spłukać wodą
- posadzki osuszyć gumowymi zgarniakami

Etap IV DEZYNFEKCJA POWIETRZA

Dezynfekcję powietrza należy przeprowadzać metodą zamgławiania preparatem **FTALOXID** lub **Q-250**. Do dezynfekcji powietrza stosować **1.0 g** preparatu na **1 m³** powietrza, pozostawiając mgłę na czas nie krótszy niż **2** godziny. W celu lepszego rozproszenia roztworu preparatu dezynfekującego i przedłużenia jego aktywności w powietrzu, do roztworu użytkowego należy dodać preparat **MIST-60** w ilości stanowiącej 10% użytego preparatu dezynfekującego.

Preparat **MIST-60** nie jest produktem biobójczym i nie może być stosowany samodzielnie. Po dezynfekcji powietrza, pomieszczenia przewietrzyć przez co najmniej 1 godzinę.

ETAP V HIGIENA PRACOWNIKÓW (MYCIE RĄK)

- ręce zwilżyć ciepłą, bieżącą wodą
- na dłonie nanieść 1 – 2 cm³ mydła dezynfekującego **DISO** i starannie namydlić
- po umyciu, ręce dokładnie spłukać ciepłą, bieżącą wodą i osuszyć jednorazowym ręcznikiem
- na umyte i osuszone dłonie nanieść preparat dezynfekujący **DR-20** z dozownika łokciowego i wcierać aż do wyschnięcia; preparatu dezynfekującego nie spłukiwać!

Etap VI DEZYNFEKCJA SAMOCHODÓW

- usunąć wszystkie suche śmieci, błoto, słomę itp. ze wszystkich powierzchni, koła, nadkola, przyczepy
- spłucz koła, nadkola wodą pod ciśnieniem
- do dezynfekcji kół, nadkoli, nadwozia, podwozia użyj preparatu **FTALOXID**
- roztwór preparatu **FTALOXID** nanieść na powierzchnie za pomocą urządzenia zraszającego

DEZYNFEKCJA KÓŁ

- powierzchnię maty należy nasączyć roztworem preparatu **FTALOXID**
- czynność tę należy powtarzać codziennie, aby zachować odpowiednią wilgotność mat dezynfekcyjnych
- przejechać wolno kołami po macie tak aby cała opona miała kontakt z wilgotną powierzchnią
- aktywność roztworu preparatu **FTALOXID** – max .24 godziny

Preparat	FTALOXID
Stężenie	1%
Temperatura	10-40°C*

* dodanie do roztworu użytkowego preparatu 10% glikolu propylenowego pozwala na obniżenie temperatury zamarzania roztworu do -10 ° C, bez obniżenia skuteczności produktu biobójczego.